

Šiandien įvykusiame neeiliniame Europos Parlamento Užsienio reikalų komiteto (AFET) ir Piliiečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komiteto (LIBE) posėdyje buvo aptarta situacija dėl nelegalių migrantų gabenimo iš Baltarusijos per Lietuvos sieną. Jame dalyvavusi Europos Komisijos narė Ilva Johanson (Ylva Johansson) iš Švedijos teigė, kad neteisėtai atvykstančių migrantų atvykimas iš Baltarusijos į Lietuvą išaugo 22 kartus, o situacija prastėja kas savaitę. Dauguma atvykstančių yra iš Irako, Kongo, Kamerūno.

„ES įvedė sankcijas Baltarusijai, jas išplėtė ir Lukašenkos režimas sureagavo. Atrodo, kad Baltarusijos valdžia padeda nelegaliems migrantams ir tai yra reakcija į Lietuvos veiksmus ginant Baltarusijos pilietinę visuomenę“, – kalbėjo eurokomisarė.

Pasak jos, iš turimos informacijos matoma, kad migrantai atvyksta iš Stambulo ir Bagdado į Minską komerciniais skrydžiais, baltarusiai organizuoja keletą skrydžių per dieną, po to yra atvežami prie Baltarusijos-Lietuvos sienos, kur pėsčiomis kerta Lietuvos sieną tose vietose, kurios nėra stebimos, po to prašo prieglobsčio Lietuvoje.

„Situacija yra sudėtinga, dėl to mums svarbu parodyti solidarumą su Lietuva“, – sakė eurokomisarė I. Johanson.

Jos teigimu, Europos Komisija pasirengusi Lietuvai suteikti finansinę paramą. Sprendžiant nelegalių migrantų krizę rugpjūčio mėn. iš įvairių programų bus skiriama 10 mln. eurų. Be to, bus svarstoma dėl vizų režimo Baltarusijai sustabdymo. I. Johanson pareiškė, kad migrantai neturėtų tapti politine priemone, o Lietuva turi sulaukti ES paramos.

Posėdyje dalyvavusi LR vidaus reikalų ministrė Agnė Bilotaitė teigė, kad šių nelegalių migrantų antplūdis yra hibridinė ataka prieš Lietuvą ir visą Europos Sąjungą.

„Nelegali migracija naudojama kaip ginklas, o jos mastai dramatiškai išaugo“, – sakė ji.

Jos teigimu, tai vyksta dėl Lietuvos aktyvios paramos Baltarusijos pilietinei visuomenei.

„Tai karas prieš visą ES ir Vakarų demokratijas“, – pažymėjo A. Bilotaitė.

Ministrė išsamiai pristatė situaciją Lietuvos-Baltarusijos pasienyje ir pateikė dokumentuotą įrodymų, kad režimas padeda migrantams atvykti į Baltarusiją. Dauguma atvykstančių migrantų yra be dokumentų, su bilietais tik į vieną pusę, tačiau su Baltarusijos režimo administracija siejama turizmo agentūra jiems suteikia vizas Minsko oro uoste, be to slepiami sienos perėjimo pėdsakai ir kt. Pasak ministrės, Baltarusijos pasieniečiai nebendradarbiauja su Lietuvos institucijomis, neatlieka neteisėto Baltarusijos-Lietuvos sienos kirtimo tyrimų.

Ji pristatė priemones, kurių ėmėsi Lietuva siekiant suvaldyti situaciją ES pasienyje.

Europarlamentarė Rasa Juknevičienė, kurios iniciatyva šis klausimas ir svarstytas, pažymėjo, kad tai – ne paprastas migracijos atvejis, o hibridinė, Kremliaus remiama Lukašenkos ataka ne tik prieš Lietuvą, bet ir prieš visą Europos Sąjungą.

„Žmonės yra permetami per sieną tarsi minos ar bombos, siekiant atakuoti kaimyninės valstybės suverenitetą. Mes Lietuvoje šią ataką siejame ne tik su Lukašenkos režimo kerštu už paramą demokratinėms jėgoms, tačiau ir su prasidedančiomis karinėmis Rusijos/Baltarusijos karinėmis pratybomis *Zapad 2021*“, – sakė EP narė.

Jos teigimu, jau prieš 2 metus panašių pratybų scenarijuje buvo daug hibridinio karo elementų.

„Didelė tikimybė, kad šiais metais bus panaudota daug nekonvencinių priemonių. Įskaitant ir dirbtinai išpūstus migrantų srautus, dezinformaciją gyvai ES kalbomis, įvairias *proxy* struktūras šalių viduje“, – kalbėjo R. Juknevičienė.

Taip pat, pasak europarlamentarės, migrantai, t.y. gyvi žmonės iš tolimų šalių, naudojami kaip įrankis, kaip priemonė.

„Reikia pradėti kalbėti atvirai. Lukašenkos komanda dirba kartu su Kremliumi, kuriant mafiozines nelegalų gabenimo grandines. Jos lyg karinio komplekso sudėtinė dalis gali būti greitai panaudojamos atakoms prieš kaimynines šalis. Pasirodė informacija, kad glaudžiai bendradarbiaujama ir su Irano specialiosiomis tarnybomis“, – pažymėjo EP narė.

Ji pabrėžė, kad ES turi iš esmės nagrinėti situaciją, ypatingai saugumo ir gynybos požiūriu. „Jei dabar nebus analizės ir greitų sprendimų, ateityje gali būti daug masyvesnės atakos prieš bet kurią ES šalį. Jeigu kalbame apie strateginę saugumo autonomiją, tai čia kaip tik ir yra ta sritis, kur ES turi gebėti numatyti grėsmes ir turėti pajėgumus apsiginti“, – sakė R. Juknevičienė.

EP narės teigimu, jeigu mums nepavyks, tai bus ženklas Lukašenkos tipo diktatoriams naudoti tokį ginklą dar plačiau ir didesniu mastu.

Posėdyje dalyvavo ir Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūros FRONTEX Vykdomasis direktorius Fabricijus Legeris (Fabrice Leggeri), kuris pristatė, kokių priemonių ėmėsi agentūra reaguodama į krizę, taip pat Europos išorės veiksmų tarnybos atstovas Luc Devigne, pasisakė ir kiti europarlamentarai.

Europos Komisija skirs 10 mln. eurų Lietuvai sprendžiant nelegalių
migrantų krizę

